

Stelende Buizerds *Buteo buteo*

Hans Govers

Naar aanleiding van een artikel in Takkeling nummer 3 van 2013 rees bij mij de vraag hoe gewoon of ongewoon het is wanneer een Buizerd bij een andere roofvogelsoort de prooi tracht af te pakken. In het verhaal in de Takkeling is de gedupeerde soort een Bruine Kiekendief. Zelf heb ik inmiddels ook twee keer mogen meemaken dat onze bekendste kromsnavel niet altijd zelf zijn prooien vangt, maar ze soms ook ‘gewoon’ jat. Daarmee is de naam *roofvogels* dus misschien toch niet geheel ten onrechte?

Ik deed in de afgelopen twee jaren twee keer een waarneming van een Buizerd of ‘dievenpad’. De eerste keer was op 7 april 2012. Ik was bezig met een nestcontrole van een Havik, toen mijn aandacht werd getrokken door een boven het bos cirkelende roofvogel. Het bleek een mannetje Bruine Kiekendief te zijn. Bepaald niet de eerste soort die ik cirkelend boven bos zou verwachten. Ik kon de vogel kort bekijken, voordat hij uit mijn gezichtsveld verdween. Verheugd met deze, voor mij althans, weinig geziene soort vervolgde ik mijn weg. Niet veel later hoorde ik het havikvrouwtje hevig alarmerend dichterbij komen. Toen ik de vogel in de kijker kreeg, bleek ze een prooi bij zich te dragen. Dat op zich is al een mooie waarneming, ware het niet dat de vogel ook nog op de hielen gezeten werd door een andere, middelgrote en bruine, roofvogel die haar bijzonder vasthoudend achtervolgde. Het schouwspel voltrok zich in een flits, en voordat ik het wist waren beide vogels uit zicht verdwenen. Diep onder de indruk en verbaasd tegelijk, vroeg ik me af welke andere roofvogel het zou riskeren om een havikvrouw van haar prooi te beroven. Een Buizerd leek me niet erg waarschijnlijk, en na kort twijfelen merkte ik daarom de eerder geziene kiekendief als een mogelijke verdachte aan. Na dit voorval deden zich in 2012 geen vergelijkbare situaties meer voor.

De tweede waarneming vond plaats op 25 maart 2013. Die dag was ik ’s middags in het bos, en het was nabij hetzelfde haviksnest als het jaar ervoor dat ik wederom zo’n achtervolging te zien kreeg. Op de nestlocatie kwam er een kekkerende vogel mijn kant op vliegen. Het bleek het vrouwtje te zijn, maar dit keer zonder prooi en zonder achtervolger. De vogel vloog verder en verdween in het omringende bos. Het gekkeker was nog maar amper verstomd of ik hoorde de vogel opnieuw naderen, ditmaal vanaf de andere kant. Ik kreeg nu twee Haviken in beeld! Het mannetje vloog luid kekkerend voorop, met prooi, en hij was het die nu achtervolgd werd door niet één maar twee Buizerds! Het vrouwtje Havik vloog zijdelings met het gezelschap mee, maar wist zich kennelijk ook geen raad met deze situatie. Buizerds staan niet bepaald bekend om hun behendigheid in de vlucht, maar deze twee exemplaren hadden die ‘vuistregel’ blijkbaar niet meegekregen! Ze volgden iedere wending van de Havik, op een constante afstand, en joegen het mannetje daarmee duidelijk de stuipen op het lijf. Dus tóch een Buizerd, en in dit geval zelfs twee.

Nu is aan de hand van deze ervaring niet vast te stellen wat er een jaar eerder precies gebeurd is, maar de Bruine Kiekendief is in elk geval niet meer verdachte. Waarschijnlijk betrof het bij dit eerste voorval ook een Buizerd die trachtte de Havik haar buit afhandig te maken. Kennelijk trekt de Buizerd af en toe de stoute schoenen aan, en probeert hij andere roofvogels, en zelfs de even grote en niet ongevaarlijke Havik, van hun prooi te bestelen. Het voorjaar van 2013 was koud, en rekte zich bovendien erg lang, waardoor vooral de muizeneters het lastig hadden om aan voldoende voedsel te komen. Wellicht vormt honger dan ook een verklaring voor dit gedrag.

Summary

Govers H. 2014. Kleptoparasitic Buzzards *Buteo buteo*. De Takkeling 22: 75-76.

In the southern Netherlands, two instances of (possible) kleptoparasitism of Buzzards were recorded, one each in 2012 (April, possibly Buzzard) and 2013 (March), both observed near the same Goshawk eyrie. The second case involved two Buzzards chasing a prey-carrying male Goshawk (with the female trailing). The spring of 2013 was typified by a prolonged cold spell and poor food supply.

Adres: Klein Holtum 39, 6122 EG Buchten.

Buizerd (Tekening: Jan Brinkgreve). *Buzzard*.